

ZAKLJUČKI 32. POSVETA JSKS

1. Strateško načrtovanje bo v prihodnje neizogibno pri napredku in načrtovanju razvoja kmetije. Metodo interaktivnega strateškega razmišljanja (ISM), ki vključuje orodje, katero omogoča kmetu, da izbere najboljšo strategijo razvoja svoje kmetije v danih okoliščinah, bo preko JSKS nujno razširiti in uvesti pri čim večjem številu kmetij, saj bodo kmetije tako lažje razvile prave ideje in se odločile za pravo strategijo na svojih kmetijah.
2. Empirično orodje SEZAM nudi strokovno osnovo za delo panožnih krožkov. Testirano je bilo na dveh panožnih krožkih rejcev krav za proizvodnjo mleka. Izkazalo se je kot sodobno in učinkovito orodje, ki ga je treba v JSKS vzpostaviti v krožkih na celotnem območju Slovenije.
3. Ugotavljanje in spremljanje pojavljanja presnovnih motenj je ena od najpomembnejših dejavnosti, ki vplivajo na uspešnost prireje mleka. Svetovalce, ki delajo na področju živinoreje, je potrebno tehnično opremiti in usposobiti za delo z elektronskimi merilniki za ugotavljanje pojavnosti ketoz. Ta metoda je bila v praksi preizkušena in je dala dobre rezultate, zato bi jo bilo potrebno razširiti v splošno uporabo, saj se bo tako v mlečnih čredah izboljšala mlečnost in dolgoživost krav molznic, poleg tega pa se bo na kmetijah zmanjšala uporaba dodatkov glukogenih snovi s čimer se bodo znižali stroški reje.
4. Za uspešno rejo prašičev sta med drugim pomembna tudi redna in načrtovana obnova plemenske črede s kakovostnimi in zdravimi živalmi ter sinhronizacija estrusa v reji. Svetovalci, ki svetujejo prašičerejskim kmetijam morajo rejce prašičev vzpodbujati, da plemensko čredo redno obnavljajo bodisi z nakupom ali pa z lastno vzrejo mladic in opozarjati na pomembnost optimalne starostne strukture črede, kar je osnova za gospodarno prirejo. Rejce je potrebno seznanjati s prednostjo sinhronizacije estrusa, saj to močno olajša razporeditev dela v reji.
5. V zadnjih letih se je zanimanje za uporabo volne na različnih področjih močno povečalo. Rejce drobnice bo morala JSKS v prihodnje usmerjati, da delež volne, ki je sicer tržno nezanimiv, spremenijo v uporabne proizvode, ki pozitivno vplivajo na zdravje okolja in ljudi kot npr. izolacije gradenj, izdelava zelenih streh, gnojil, lanolončkov in multiplatojev, mulča, zaščitnih pokrival ipd.
6. Ena izmed najpomembnejših nalog JSKS v prihodnje je usmerjanja kmetij k prilagajanju na podnebne spremembe v okviru vseh agrotehničnih ukrepov. Poleg prilagoditve obdelave tal, kolobarja, setve in sortne sestave, je nujna tudi prilagoditev na področju gnojenja in varstva rastlin. Pri vinogradništvu je pomembno uvesti tudi ukrepe za kasnejši začetek odganjanja trte ter nove vzgojne oblike s katerimi bomo v veliki meri zmanjšali posledice spomladanskih pozeb in sušnega stresa. Eden od pomembnih ukrepov v rastlinski pridelavi je tudi uvedba protitočnih mrež, namakanja ter sistemov

oroševanja za zaščito sadovnjakov pred pozebo. Tehnologija zaščite sadovnjakov s klasičnim in mikrooroševanjem je bolj ali manj neznanka za domačo stroko in sadjarje. Za povečanje obsega tovrstnih ukrepov je pred JSKS veliko dela tako na področju lastnega izobraževanja kot izobraževanja kmetov.

7. Biotično varstvo rastlin je ena od metod varstva rastlin z nizkim tveganjem, ki je v številnih sosednjih državah že vpeljana kot redna praksa v rastlinski pridelavi, v Sloveniji pa se ta metoda uporablja le v primeru, ko pridelovalci škodljivega organizma ne morejo več učinkovito obvladovati z uporabo FFS. Uvedba in širjenje biotičnega varstva je velik strokovni izziv tako za kmetijske svetovalce kot pridelovalce. Za učinkovit prenos potrebnih znanj do pridelovalcev moramo tudi kmetijski svetovalci pridobiti več praktičnih znanj in izkušenj ter se tesneje povezati z raziskovalnimi ustanovami, z dobavitelji biotičnih agensov in prodajalci FFS.
8. Svetovalno delo na področju pridelovanja voluminozne krme oziroma krmnih košenin je treba usmeriti predvsem v usposabljanje kmetov, da bodo bolj pravilno in dosledno izvajali ukrepe za vzdrževanje kakovostne travne ruše s poudarkom na zgodnejši košnji, pravilnem gnojenju ter ustreznem spravilu in skladiščenju. Kmete je potrebno spodbujati za večje število kemijskih analiz krme. Za svetovalno delo bi bilo v veliko pomoč, če bi povezali podatke o kakovosti krme s podatkovnimi zbirkami o kakovosti zemljišč in založenosti tal s hranili in podatkovno zbirko o rezultatih kontrole prireje mleka ter z drugimi podatkovnimi zbirkami.
9. JSKS mora intenzivirati delo na področju ekološke pridelave v vseh kmetijskih panogah. Nekoliko večji poudarek je na področju ekološke pridelave sadja, ki se v Sloveniji precej povečuje in ima velike razvojne možnosti. Tovrstna pridelava sadja je strokovno zahtevna in kmetijski svetovalci se bodo morali na tem področju še precej izobraziti.
10. Na področju vinogradništva bo JSKS usmerjala kmetije tudi k pridelavi namiznih sort grozdja. Glede na to, da slovenski potrošnik vse bolj ceni doma pridelano hrano, je pridelava namiznega grozdja v Sloveniji več kot zanimiva. S poskusi smo ugotovili, da lahko tudi v Sloveniji pridelamo kakovostno namizno grozdje, ki je tako po okusu kot videzu primerljivo z grozdem iz tujine in privlačno za potrošnike.
11. Na področju predelave v okviru dopolnilnih dejavnosti na kmetijah bo JSKS sledila cilju, da prenese na kmetije čim več tehnologij, ki ohranjajo tradicijo in tehnologij, ki z novimi pristopi in znanji omogočajo izvajanje predelav po čim bolj naravnih metodah. Hkrati z razvijanjem novih tehnologij in receptur pa bo potrebno enakovredno širiti in graditi marketinška znanja, ki lahko veliko pripomorejo k primerni ceni izdelka. Temu bo morala slediti tudi organizacijska struktura javne službe kmetijskega svetovanja.

12. Kmetijski svetovalci smo sestavni in operativni del stroke ter sodimo med pomembne soustvarjalce uspešne slovenske kmetijske pridelave. Zato bo v bodoče nujno, da se kmetijski svetovalci intenzivno izobražujemo ter nadgrajujemo strokovno znanje, saj bomo le tako kot največja razvojna sila na področju kmetijstva, prenesli na kmetije nove, uspešne rešitve ter prispevali k napredku slovenskih kmetij.
13. Osnovni način dela kmetijskih svetovalcev je komuniciranje. Zato je potrebno pri tem dosledno upoštevati metode kmetijskega svetovanja in za to uporabiti orodja, ki jih nudi digitalizacija. Za razvoj digitalizacije uporabiti tudi možnosti, ki jih nudi EIP.
14. Kmetijstvo v sosednji Avstriji je v marsičem podobo slovenskemu in nam je obenem pogosto za zgled. Oboji se zavedamo pomena ohranitve kmetij v območjih težjih pridelovalnih razmer, še posebej hribovskih, oboji poudarjamo pomen lokalno pridelane hrane in stremimo k pridelkom višje kakovosti. Trendi produktivnosti in doseganja dohodkov v avstrijskem in slovenskem kmetijstvu v preteklih letih so zelo podobni, Avstrija je uspešnejša v doseganju višje dodane vrednosti proizvodom, k čemur mora v prihodnje vse bolj stremeti tudi slovensko kmetijstvo, gozdarstvo in živilstvo.
15. Sodelovanje in izmenjave izkušenj s sosednjimi svetovalnimi službami ja za javno službo kmetijskega svetovanja zelo pomembno. To je potrdil tudi skupni strokovni posvet s kmetijskimi svetovalci iz avstrijske Koroške. S podobnimi praksami bomo nadaljevali tudi v prihodnje.

Laško, 21. novembra 2017